

KUOPIO

Kuopion työllisyysalue

Perusturva- ja terveyslautakunta

YHTEISTOIMINTASOPIMUS

Sisällys

1 Sopimuksen osapuolet	3
2 Sopimuksen tarkoitus.....	3
3 Hallinnon ja päätöksenteon järjestäminen.....	4
4 Toimielimen kokoonpano ja jäsenten valitseminen	4
5 Otto-oikeus.....	4
6 Henkilöstö.....	5
7 Talous ja hallinto	5
8 Asiakkailta perittävät maksut.....	5
9 Kalusto ja varusteet.....	5
10 Toimitilat (kiinteistöt)	6
11 Tietoturva.....	6
12 Muut sopimukset	6
13 Yhteistoiminnan kehittäminen.....	6
14 Sopimuksen muuttaminen.....	6
15 Vahingonkorvausvastuu.....	6
16 Yhteistoiminta-alueen mahdollinen laajentaminen.....	7
17 Erimielisyyksien ratkaiseminen	7
18 Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen	7

Kuopion työllisyysalue

- Kaavi, Keitele, Kuopio, Lapinlahti, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi ja Vesanto
- Vastuukunta: Kuopio
- Yhteinen toimielin: ensin jaos ja 1.6.2025 alkaen lautakunta
  - Kuopiolla 6 paikkaa, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja Kuopiosta
  - Lapinlahdella, Siilinjärvellä ja Suonenjoella jokaisella yksi paikka
  - Koillis-Savon kunnilla (Kaavi, Tuusniemi ja Rautavaara) yksi yhteinen paikka
  - Alueen läntisillä kunnilla (Keitele, Rautalampi, Tervo ja Vesanto) yksi yhteinen paikka
- Kuopion kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yhteisen toimielimen päätöksiin – vahva vaikutusmahdollisuus kuitenkin talousarvioprosessin kautta
- Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) säädettyjen työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä

Vastuukunta

Järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaisesti

- palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä,
- tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä
- viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä

Järjestämislain 12 §:ssä järjestämisvastuun sisältöä on vielä tarkennettu niin, että palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa on otettava huomioon

- yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta,
- työllisyysalueen väestörakenne,
- asiakkaiden palvelun tarve sekä
- muut palveluiden antamista koskevat olosuhteet

Yhteistoimintasopimuksen kohde 1/2

- Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan **laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) säädettyjen työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä** Kuopion työllisyysalueella.
- Työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) annetun lain mukaan julkisilla työvoimapalveluilla turvataan osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.
- Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen perustuu elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja muutosten ennakointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeeseen. Palvelut on suunniteltava ja toteuttava sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin asiakkaiden palvelutarve edellyttää.
- Julkisia työvoimapalveluja tarjotaan asiakkaiden omatoimisesti käytettävänä palveluina ja henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito työvoimaviranomaisen ja asiakkaan välillä määräytyvät tämän lain ja arvioidun palvelutarpeen perusteella.

Yhteistoimintasopimuksen kohde 2/2

- Laissa tarkoitettuina **julkisina työvoimapalveluina** järjestetään:
  1. työnvälityspalveluja;
  2. tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja;
  3. valmennusta;
  4. työvoimakoulutusta;
  5. muutosturvakoulutusta.
- Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät
  - asiantuntija-arvioinnit,
  - em. lain mukaiset kokeilut,
  - työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä
  - työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Kuntien välinen kustannusjakomalli

Aiheuttamisperusteisen ja yhteisvastuisen mallin sekoitus

1. Palkkatuen, starttirahan ja kotoutumiskoulutusten kustannukset laskutetaan kunnilta toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Laskutuksen perusteena on ko. asiaan liittyvän henkilöasiakkaan kotikunta. n. 37 % v. 2019 kustannuksista
  2. Muut kustannukset, kuten työllisyysalueen toimintakustannukset sekä valmennusten, asiantuntija-arviointien ja työvoimakoulutusten kustannukset pois lukien kotoutumiskoulutusten kustannukset jaetaan kuntien kesken niin, että 50 % kustannuksista jaetaan työikäisen väestön ja 50 % laajan työttömyyden mukaan. Työikäisen väestön määrä ja laaja työttömyys -laskutus-kriteerit muodostetaan edellisen vuoden viimeisen päivän tilastojen mukaan. n. 63 % v. 2019 kustannuksista
- Kustannusjakomallia käytetään työllisyysalueen kustannusten jakamisessa ensimmäiset kolme vuotta
  - Yhteinen toimielin tekee esityksen kustannusjakomallin kehittämiseksi vuodelle 2028

“Keski-Savo pykälä”

Ylä-Savo on hakemassa poikkeuslupaa omalle työllisyysalueelle, eikä sen mukaan tuloon siksi varauduta

Kuopion työllisyysalueen perustaminen ja siihen liittyvät asiakirjat lähtevät sopijakuntiin päätöksentekoon hyväksyttäväksi 8/2023. Mikäli Joroinen, Leppävirta ja Varkaus liittyvät työllisyysalueeseen tämän jälkeen kuitenkin ennen lokakuun 2023 loppua, noudatetaan ko. kuntien liittämässä seuraavia periaatteita:

- uudet kunnat liittyvät Kuopion työllisyysalueeseen niillä ehdoilla, palvelurakenteilla ja sopimuksilla kuin muut kunnat ovat sopineet
- uusista kunnista muodostetaan oma tuotantoalue, joka toimii samoin kuin muut sovitut tuotantoalueet
- sopijakuntien välistä kustannusjakomallia ei rikota, vaan uuden alueen kustannukset tarkastellaan muodostuneen uuden tuotantoalueen sisäisenä
- uudet kunnat osallistuvat työllisyysalueen yhteisten hallinto-, tuki-, kehittämis- ja johtamispalvelujen rahoittamiseen samalla periaatteella kuin muutkin jäsenkunnat
- yhteisen toimielimen paikkamäärää lisätään kahdella yhteensä kolmeentoista (13). Lisäpaikoista toinen menee Kuopiolle ja toinen Varkaus, Leppävirta, Joroinen -alueelle.

Resurssit

- Laskennallinen henkilöresurssi koko työllisyysalueella on 150 htv
  - Asiakastyön osuus tulee olemaan 120-125 htv:tta
  - Hallinto-, tukipalvelu- kehittämis- ja johtotehtävien osuus n. 25-30 htv:tta
  - Edellä esitetyllä asiakaspalvelun henkilöstömäärällä ei kuitenkaan voida ylläpitää Lapinlahdella, Kuopiossa ja Siilinjärvellä kuntakokeilun palvelutasoa ja työntekijäkohtaisia asiakasmääriä
- Kuopion pitää varautua järjestämään jatkossakin lakisääteisiä työvoimapalveluja tukevia työllisyys- ja yrityspalveluja

Kunta	VM:n 5.4.2023 esitetyt tulot kunnille = 1. vuoden menokehys
yhteensä	18 877 000
Kaavi	270 000
Keitele	174 000
Kuopio	14 043 000
Lapinlahti	958 000
Rautalampi	260 000
Rautavaara	148 000
Siilinjärvi	1 882 000
Suonenjoki	627 000
Tervo	124 000
Tuusniemi	231 000
Vesanto	160 000

Alustavien arvioiden mukaan työllisyysalueen menoista

- oman palvelutoiminnan kustannukset n. 45 % kokonaiskustannuksista
- maksettavat tuet n. 30 % kokonaiskustannuksista
- palveluiden hankinnat 25 % kokonaiskustannuksista

TE-palveluiden tulot ja menot

TE-palveluiden yleiskatteinen valtionosuusrahoitus per asiakas (635/2021)	
Työkäinen henkilö	93,27 eur
Työkäinen vieraskielinen henkilö	170,16 eur
Työtön henkilö	830,37 eur
Työtön vieraskielinen henkilö	907,26 eur

Palvelu	Osallistumiskustannus/henkilö (2019)
Valmennukset	2 000 €
Työkokeilu	2 000 €
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	(6 000 €)
Starttiraha	6 000 €
Palkkatuki yksityiselle sektorille	8 100 €
Työvoimakoulutus	8 700 €
Palkkatuki kunnalle	14 700 €

Lähde: Alasalmi, J., Busk, H., Holappa, V., Oosi, O. & Raukola, A. (2022) Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden kustannusvaikuttavuus. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 2/2022.

Nykytilassa noin 60 % kokonaiskustannuksista

Henkilöasiakkaat

Kunta	Kaikki työnhakijat		Alle 30v.	Yli 50v.	Työttömät	Lomau- tetut	Ammattikoulut tamattomat
Kuopio	10770	73,1 %	2671	3263	5262	579	1910
Kaavi	229	1,6 %	35	115	108	20	56
Keitele	150	1,0 %	19	68	58	13	39
Lapinlahti	842	5,7 %	149	352	344	56	202
Rautalampi	234	1,6 %	35	104	101	16	49
Rautavaara	151	1,0 %	16	74	62	5	31
Siilinjärvi	1361	9,2 %	291	487	628	105	233
Suonenjoki	546	3,7 %	92	200	201	65	119
Tervo	110	0,7 %	13	54	54	11	25
Tuusniemi	196	1,3 %	17	99	93	12	52
Vesanto	150	1,0 %	26	73	72	12	34
Yhteensä	14739		3363	4887	6982	894	2751

22,8 %

Yht. 7 876 eli 53,4 %

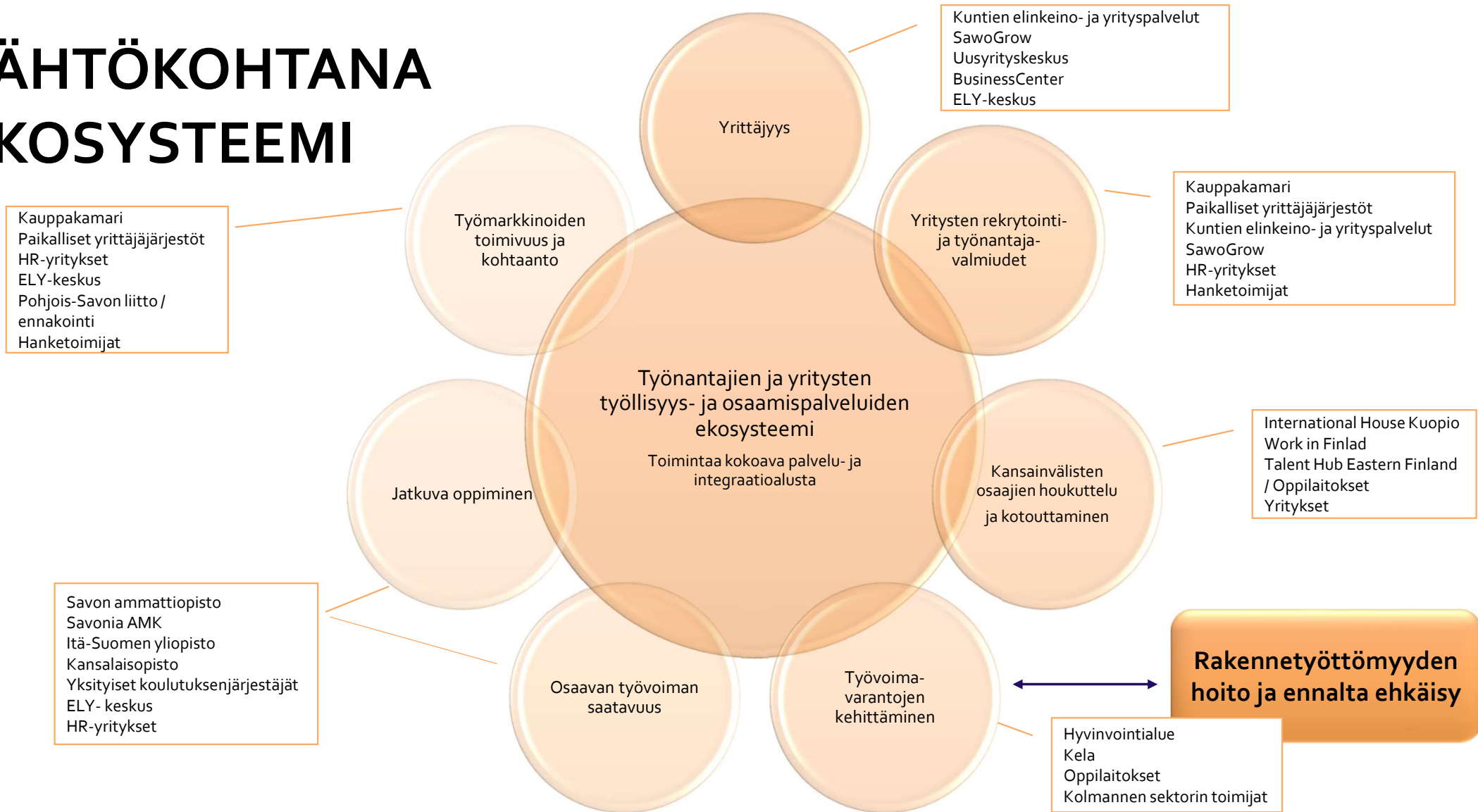
18,7 %

JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA

Sisällys

1 Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen	2
1.1 Palvelumallit	2
1.1.1 Palvelutuotannon hybridimallit.....	2
1.1.2 Digitaalinen palvelupolku	4
1.1.3 Haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat	4
1.2 Työnantaja- ja yrityspalvelut.....	5
1.3 Alkavien yritysten palvelut.....	6
1.4 Ekosysteemi - Yhteistyötahot ja -muodot.....	7
1.5 Palvelupisteet.....	8
1.6 Ylialueelliset palvelut.....	9
1.7 Asiakastyötä tukevat hallinto- ja tukipalvelut.....	9
2 Resurssit	10
2.1 Taloudelliset resurssit	11
2.2 Henkilöstöresurssit.....	12
3 Työperäisen maahanmuuton edistäminen	13
4 Kohtaannon ja työvoiman liikkuvuuden edistäminen	13
5 Rakennemuutostilanteisiin varautuminen	14

LÄHTÖKOHTANA EKOSYSTEEMI

Palveluverkko

- Työllisyysalueella on kaksi pääasiallista toimipistettä: Kuopion toimipiste ja Siilinjärven toimipiste
- Muissa jäsenkunnissa ja Kuopion maaseutualueille on lähipalvelupisteet, joissa palvelua järjestetään osa- tai kokoaikaisesti asiakasmäärien mukaan
- Jokainen jäsenkunta järjestää kasvokkaiseen asiakaspalveluun soveltuvan lähipalvelupisteen (kalustettu tieto- ja henkilöturvallinen työhuone) työllisyysalueen käyttöön
- Vastuukunta tekee vuokrasopimukset työhuoneista jäsenkuntien kanssa ja työhuoneiden kustannukset katetaan työllisyysalueen käyttösuunnitelmasta.

Palvelutuotannon organisoiminen

Työllisyysalueelle siirtyvä henkilöstö

- Kuopion työllisyysalueelle siirtyvä henkilöstö tulee kokonaisuudessaan Kuopion kaupungin palvelukseen → yksi yhteinen henkilöstöpooli
- Henkilöstön työpanos jaetaan alueella muodostettaville tuotantoalueille asiakasmäärien mukaan
  - Toimipisteisiin / palveluihin nimetään vastuuhenkilöt → ns. vakituinen toimipiste voi sijaita esim. Siilinjärvellä tai Suonenjoella
  - henkilöstöä voidaan tarvittaessa liikutella alueella ketterästi asiakastarpeiden ja kuormitustilanteiden mukaan
- Kuopion palkkataso vastaa jo valmiiksi kohtuullisen hyvin TE-palveluiden asiantuntijoiden palkkatasoa, joten palkkojen harmonisointitarve jäänee kohtuulliseksi
- Esihenkilötasolla onkin sitten merkittäviä eroja

Periaatteita ja lähtökohtia 1

- VOS-rahoitteinen toiminta järjestäjän vastuulla – palveluiden saatavuus, laatu ja toteuttaminen jokaisessa työllisyysalueen kunnassa oltava yhdenmukainen
  - Kaikkiin kuntiin lähipalveluksi jalkautetaan laissa säädetyt henkilöasiakkaiden tapaamiset (alkuhaastattelu, työnhakuhaastattelut ja monialaisen palvelun tapaamiset) → mahdollisen lakimuutoksen jälkeen asiakkaan palvelutarve lähtökohtana
  - Työnantaja- ja yrityspalveluista lähipalveluna tuotetaan ohjaus- ja neuvontapalveluita, verkostoyhteistyötä sekä järjestetään tilaisuuksia ja tapahtumia

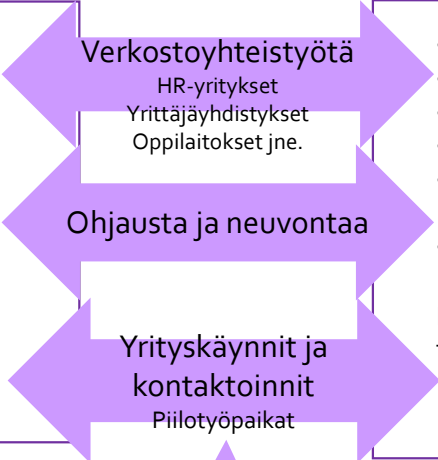
Ketterän, helpon, oikea-aikaisen tiedonkulun ja vuorovaikutuksen rakenne

Työnantajien ja yritysten keskitetyt ja koordinoitut palvelut monikanavaisesti

- Yleinen, lakisääteisten palvelujen ohjaus ja neuvontapalvelut
- Kv-rekrytointi
  - Eures, International House
- Positiiviset ja negatiiviset rakennemuutokset
- Palkkatukipäätökset
- Työolosuhteiden järjestelytuki
- TE-Live
- Yrityksille kohdenneet koulutukset ja valmennukset
- Isot rekrytointitapahtumat
- Puhelinpalvelu
- Aloittavan yrittäjän palvelut, starttirahapäätökset
- Verkostoyhteistyön koordinointi
- Digipalvelupolun koordinointi
- Työllisyyspalvelun omat palvelut

Elinkeinopalveluihin nojaavat työnantajien ja yritysten palvelut lähipalveluina

- Palvelutarpeen tunnistaminen ja arviointi
  - Palveluohjaus
  - Paikalliset tapahtumat
  - Uusien työpaikkojen syntymisen turvaaminen
  - Yritysten elinvoiman, kasvun ja kansainvälistyminen tunnistaminen ja tukeminen
  - Yrittäjyyteen kannustaminen
- Lisäksi kuntien elinkeinopalvelut sekä tarpeen mukaisesti itse tuottama ta- ja yrityspalvelutarjonta.

Valtion työnantaja ja yrityspalvelut

- Isot kv rekrytointien koordinointi
  - EURES, Work in Finland
- Isot rakennemuutosten koordinointi

HR-yritykset

Työllisyysalueilla yhteisesti hyödynnettävät muut työnantaja- ja yrityspalvelut mm. hankkeet

Eri toimintamallien ja verkostojen hyödyntäminen koko työllisyysalueen palvelukokonaisuuden kehittämisessä

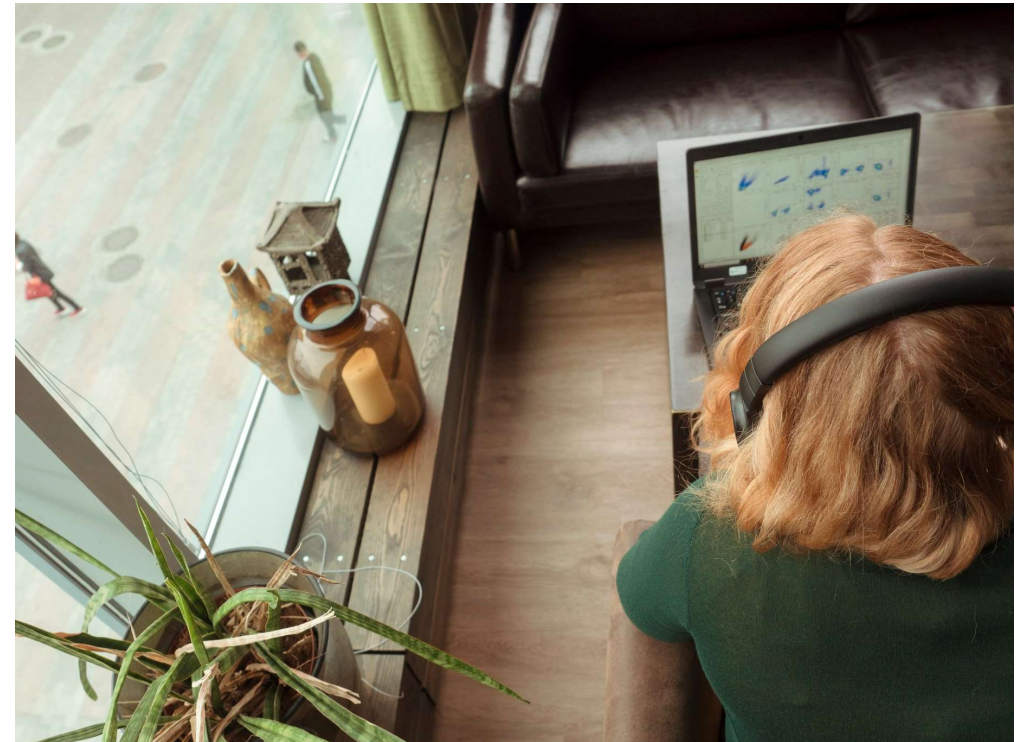
- Kunnat/työllisyysalueet
- Valtio; TE ja ELY
- Yksityiset palveluntuottajat; HR-yritykset jne.

Periaatteita ja lähtökohtia 2

Työllisyysalueen sisällä keskitetään

- Asiakasprosessin aloitukseen liittyviä tehtäviä
- Etä-, digi- ja puhelinpalveluja sekä
- Erityisosaamista vaativia tehtäviä.

Huom! Tarkoitus on, että Kuopiossa kehitetyt digipalvelut ja tulevaisuuden digitaalinen palvelupolku otetaan käyttöön koko työllisyysalueella

Periaatteita ja lähtökohtia 3

- Pohjois-Savon työllisyysalueiden suunnittelussa vahvasti esillä työllisyysalueiden välinen yhteistyö
  - Alueen palvelusuunnitelma voi perustua myös työllisyysalueiden vahvaan yhteistyöhön eli kaikkea ei tarvitse tehdä itse
- Yhteistyössä keskeistä resurssien optimaalinen käyttö ja päällekkäisyyksien karsiminen minimiin
- Työllisyysalueiden yhteistyössä sovittava mahdollisen tehtävien siirron lisäksi se, miten rahalliset korvaukset muodostuvat keskitettyjen tehtävien osalta

Periaatteita ja lähtökohtia 4

- Jokainen työllisyysalueen kunta voi järjestää kunnan omalla rahoituksellaan yleisiä työllisyyspalveluja ns. lisäarvopalveluina
  - Nämä voivat vaihdella kuntakohtaisesti
- Kuopio voi tarjota "lisäpalveluja" kuten esim. opinto-ohjaajien tai Navigaattorin palvelut muille kunnille hankittavaksi sopimusperusteisesti

Millaisilla kuntien omilla toimilla / panostuksilla tuetaan työllisyysalueen toimintaa jatkossa?

- Valtaosa kunnista panostaa myös jatkossakin merkittävästi nuorten kesätyöpaikkojen sekä palkkatuettujen työpaikkojen tarjontaan kunnan eri yksiköissä.
- Noin puolet alueen kunnista on ilmoittanut kohdistavansa panostuksia sekä nuorten että aikuisten työpajatoimintaan joko oman työpajan tai ostopalvelujen kautta.
- Lapinlahti, Rautavaara, Rautalampi ja Suonenjoki ovat ilmoittaneet, että niille jää myös jatkossa työllisyyskoordinaattorin / työllisyysohjaajan tai vastaan palveluja. Vesannolla oma työntekijä toimii ½ työajalla. Omien työntekijöiden avulla kunnat haluavat mm. tarjota henkilökohtaista palveluohjausta ja yksilöllistä tukea vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville asiakkaille sekä edistää työttömyysturvan varassa olevien asiakkaiden aktivoitumista ja palveluihin pääsyä.
- Työllisyysalueen kunnat suhtautuvat myönteisesti työllisyysalueen toimintaa tukevien yhteisten hankkeiden hakemiseen. Hanketoiminnalla tullee olemaan merkittävä rooli palveluiden, palveluprosessien ja yhteistyön kehittämisessä työllisyysalueella. → Tähän panostettava!
- Huomioitava kuitenkin on, että työllisyysalueella pienimpien kuntien mahdollisuudet panostaa työllisyyden edistämiseen ovat rajalliset. Niiden osalta työllisyysalueen toiminta käynnistyy lakisääteisten palveluiden varassa.